

KUPO Mäkelä Laura(OKM), Aulake
Kimmo(OKM)

20.03.2020

Asia

EU; kulttuuri: neuvoston päätös Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Korean tasavallan välisen vapaakauppasopimuksen kulttuuriyhteistyötä koskevan pöytäkirjan 5 artiklassa määrätyn audiovisuaalisia yhteistuotantoja varten myönnetyn oikeuden soveltamisajan jatkamisesta 1.7.2020 – 30.6.2023

Kokous

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Neuvoston päätös koskien asiakohdassa mainitun oikeuden jatkamista.

Asiaa on käsitelty neuvoston AV-työryhmässä 30.1.2020, yhdistetyssä neuvoston kulttuurikomitean ja AV-työryhmän kokouksessa 13.3.2020 sekä Coreperissa 14.2.2020 ja 20.3.2020. Hyväksyminen kirjallisella menettelyllä Coreper 25.3. 2020.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä neuvoston päätöksen Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Korean tasavallan väliseen vapaakauppasopimukseen sisältyvän kulttuuriyhteistyötä koskevan lisäpöytäkirjan 5 artiklassa tarkoitetun audiovisuaalisen alan yhteistuotantoja varten myönnetyn oikeuden soveltamisajan jatkamisesta 30.6.2023 asti.

Pääasiallinen sisältö

Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Korean tasavallan välisen vapaakauppasopimuksen yhteydessä vuonna 2011 tehdyssä kulttuuriyhteistyötä koskevassa pöytäkirjassa (ns. kulttuuriprotokolla) määritellään kehys, jossa osapuolet tekevät yhteistyötä helpottaakseen kulttuuritoimien, -hyödykkeiden ja -palvelujen vaihtoa, muun muassa audiovisuaalialalla, sekä parantaakseen tällaisen vaihdon edellytyksiä.

Vapaakauppasopimuksen institutionaalisista määräyksistä poiketen kauppakomitea ei ole toimivaltainen pöytäkirjaa koskevissa kysymyksissä. Sen sijaan pöytäkirjan yhteydessä perustettu kulttuuriyhteistyökomitea, joka koostuu osapuolten hallinnossa toimivista johtavista virkamiehistä, suorittaa pöytäkirjan osalta kaikki kauppakomitean tehtävät, jos ne ovat olennaisia pöytäkirjan täytäntöön panemiseksi.

Pöytäkirjalla osapuolet sopivat asiaa koskevan lainsäädäntönsä mukaisesti muun muassa siitä, että EU:n ja korealaisten tuottajien välisiä audiovisuaalisia yhteistuotantoja varten myönnetään oikeus hyötyä paikallisen ja alueellisen kulttuurisisällön edistämistä koskevista järjestelyistä tietyin erityisedellytyksin. Tällaisia yhteistuotantoja voidaan pitää EU:ssa eurooppalaisina teoksina ja Koreassa korealaisina teoksina, kunhan ne täyttävät pöytäkirjan 5 artiklassa

määrätyt edellytykset. Tämän oikeuden kestoksi asetettiin alun perin kolme vuotta (1. heinäkuuta 2011 – 30. kesäkuuta 2014).

Pöytäkirjan 5 artiklan 8 kohdan b alakohdan mukaan ensimmäisen kolmen vuoden jakson jälkeen oikeus uusitaan kolmeksi vuodeksi, minkä jälkeen se olisi uusittava automaattisesti yhtä pitkiksi peräkkäisiksi ajanjaksoiksi, jollei toinen osapuoli sano oikeutta irti toimittamalla kirjallisen ilmoituksen vähintään kolme kuukautta ennen ensimmäisen tai minkä tahansa myöhemmän ajanjakson päättymistä.

Oikeuden kestoa on jatkettu kahteen kertaan vuosina 2014 (OJ L 124, 25.4.2014, s. 25) ja 2017. Vuonna 2017 tehdyn Neuvoston päätöksen (OJ L 160, 22.6.2017, s. 33) mukaan ((EU) 2017/1107) nykyisen oikeuden kesto päättyy 30.6.2020.

Neuvoston ko. vapaakauppasopimuksen tekemistä koskevan päätöksen (EU) 2015/2169 artiklan 3(1) (OJ L 307, 25.11.2015, s. 2) mukaan komissio antaa Korealle ilmoituksen unionin aikomuksesta olla jatkamatta yhteistuotantoihin oikeuttavaa aikaa pöytäkirjan 5 artiklan 8 kohdassa määrätyn menettelyn mukaisesti, jollei neuvosto komission ehdotuksesta neljä kuukautta ennen kyseisen ajan päättymistä päättä tämän oikeuden jatkamisesta. Neuvosto tekee oikeuden soveltamisajan jatkamista koskevan päätöksensä yksimielisesti. Tämän päätöksen määräaika oli 29. helmikuuta 2020, mutta neuvoston oikeuspalvelu on tulkinnut määräaika siten, että päätös on tehtävä maaliskuun 2020 loppuun mennessä.

Komissio, kuultuaan pöytäkirjan artiklan 3.5 mukaisesti perustettua Domestic Advisory Group'ia, kannattaa yhteistuotantoja koskevan oikeuden pidentämistä. Komissio pitää kuitenkin edellä kuvattua oikeuden pidentämisen menettelyä monimutkaisena ja katsoi em. kulttuuriyhteistyökomitean osapuolena, ettei sen tarvitse tehdä erillistä esitystä oikeuden keston pidentämisestä, koska se jatkuu joka tapauksessa automaattisesti pöytäkirjan 5 artiklan mukaisesti, ellei kulttuuriyhteistyökomitean toinen osapuoli sitä nimenomaisesti vaadi lopetettavaksi. Neuvoston edellytettyä komission ehdotusta neuvoston päätökseksi komissio taipui ja antoi 5. maaliskuuta ehdotuksensa. Komissio esitti päätöksen oikeusperustaksi SEUT artiklaa 167 (3) yhdessä artiklan 218 (6) kanssa, joiden mukaan oikeuden pidentämisestä päätettäisiin normaalissa lainsaadantömenettelyssä.

Korea on ilmaissut tahtonsa jatkaa yhteistuotantoja koskevaa oikeutta ja on myös to-dennut, että ehtoja voitaisiin sen puolesta täydentää ja muuttaa, jotta yhteistyö audio-visuaalisella alalla tehostuisi. Korea on kuitenkin myös ilmoittanut, että se on valmis jatkamaan oikeutta vaikka siihen liittyviin ehtoihin ei tehtäisi muutoksia.

Asiaa on käsitelty AV-työryhmän kokouksessa 30.1. ja kulttuurikomitean ja AV-työryhmän yhteiskokouksessa 13.3. Tammikuun kokouksessa käsiteltiin erityisesti päätöksenteon menettelytapoihin liittyviä kysymyksiä ja maaliskuun kokouksessa esitystä neuvoston päätökseksi. Jäsenvaltiot eivät olleet näissä kokouksissa yksimielisiä oikeuden jatkamisen tarpeellisuudesta.

Pj-valtio antoi oman muokatun ehdotuksensa neuvoston päätöksestä 10. maaliskuuta (6645/20) ja sitä, kuten komission ehdotusta, käsiteltiin CAC / AV WP –yhteiskokouksessa 13.3. Pj-valtio antoi 16.3. jäsenvaltioiden kommenttien perusteella muutetun ehdotuksen (WK 2966/2020 INIT) ja käynnisti samalla päätöksen hyväksymiseen tähtäävän hiljaisuusmenettelyn, joka päättyi rikkomatta 18. maaliskuuta. Pysyvien edustajien komitea käsiteli päätöksen kokouksessaan 20. maaliskuuta I-kohtana ja suositti, että neuvosto hyväksyy päätöksen.

Hyväksyttävän päätöksen oikeusperusta on Neuvoston päätöksen (2015/2169) artikla 3 (1) ja sen mukaisesti neuvosto tekee päätöksen yksimielisyyttä noudattaen. Pöytäkirjan 5 artiklan 8 kohdan b alakohdan mukainen suoraviivainen menettely ja komission ehdotuksen oikeusperustan mukainen päätöksentekomenettely ovat ristiriidassa Neuvoston päätöksen (2015/2169) artikla 3 (1) kanssa (määräenemmistö vs. yksimielisyys neuvostossa). Tämä oikeusperustaa ja päätöksentekomenettelyä koskeva komission ja neuvoston välinen ristiriita jäi oikeutta nyt pidennettäessä ratkaisematta.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Neuvoston päätöksen 2015/2169/EU 3 artikla 1 kohta / yksimielinen päätös neuvostossa

Käsittely Euroopan parlamentissa

Asia ei käsitellyssä Euroopan parlamentissa.

Kansallinen valmistelu

Jaosto 31 (kulttuuri ja av) (kirjallinen menettely 20.-24.3.2020)

Eduskuntakäsittely

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Taloudelliset vaikutukset

Ei taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Komission Coreperissa 20.3. 2020 antaman lausuman mukaan komissio katsoo, että neuvoston päätöksen oikeusperusta on EU oikeuden vastainen. Samalla se varaa oikeuden selventää asiaa EU tuomioistuimessa.

Asiakirjat

6587/2020, COM(2020) 92 final sekä 6872/20

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

OKM, KUPO, Kimmo Aulake, p. 0295 3 30067, kimmo.aulake@minedu.fi
OKM, KUPO, Laura Mäkelä p. 0295 3 30222, laura.makela@minedu.fi

EUTORI-tunnus

EU/2020/0730

Liitteet

Viite

Asiasanat	audiovisuaaliset palvelut, kulttuuri, vapaakauppa
Hoitaa	LVM, OKM, UM
Tiedoksi	ALR, EUE, SM, TEM, TULLI, VM, VNK, VTV, YM
